BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

MĨ THUẬT 10

THIẾT KẾ THỜI TRANG

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

NGUYỄN XUÂN NGHỊ (Tổng Chủ biên)
PHẠM DUY ANH (Chủ biên)
LÊ THỊ HÀ – LÊ NGUYỄN KIỀU TRANG

MĨ THUẬT

THIẾT KẾ THỜI TRANG

10

(Tái bản lần thứ ba)

sach-giao-khoa.com

NHÀ XUẤT BẢN GIÁO DỤC VIỆT NAM

HƯỚNG DẪN SỬ DỤNG SÁCH

Mỗi bài học trong sách giáo khoa *Mĩ thuật 10 – Thiết kế thời trang* được tổ chức thành bốn hoạt động cụ thể sau:

KHÁM PHÁ — Học sinh tìm hiểu, có nhận thức ban đầu về nội dung bài học.

NHẬN BIẾT — Học sinh lĩnh hội và hình thành kiến thức, kĩ năng liên quan đến bài học.

THẢO LUẬN — Học sinh củng cố nội dung, yêu cầu cần đạt được của bài học.

VẬN DỤNG — Học sinh sử dụng kiến thức, kĩ năng đã học để giải quyết những vấn đề của cuộc sống liên quan đến bài học.

sach-giao-khoa.com

Câu lệnh thực hành

Câu hỏi

Những hướng dẫn kĩ thuật, cách làm sản phẩm mĩ thuật trong sách có tính gợi ý, nhằm giúp học sinh thuận tiện hơn trong việc thực hành.

Hãy bảo quản, giữ gìn sách giáo khoa để dành tặng các em học sinh lớp sau!

LỜI NÓI ĐẦU

Nội dung *Thiết kế thời trang* cấp Trung học phổ thông cung cấp những kiến thức cơ bản về ngành Thiết kế thời trang, cũng như hình thành những kĩ năng cơ bản liên quan đến thiết kế mẫu thời trang, phụ kiện, trang phục đơn giản. Những nội dung này giúp học sinh có hiểu biết cơ bản và bồi dưỡng niềm yêu thích đối với thời trang cũng như mang tính định hướng nghề nghiệp cho các em ở cấp Trung học phổ thông.

Sách giáo khoa *Mĩ thuật 10 – Thiết kế thời trang* được biên soạn nhằm đáp ứng mục tiêu đặt ra, đó là: học sinh biết được đặc điểm vẽ mẫu thời trang, thực hiện được phác thảo và hoàn thiện thiết kế mẫu trang phục đơn giản, cũng như có khả năng giới thiệu được ý tưởng thẩm mĩ mà mình đã thực hiện.

Mỗi bài học được biên soạn theo bốn hoạt động: Khám phá – Nhận biết – Thảo luận – Vận dụng, phù hợp với khả năng lĩnh hội kiến thức cũng như thuận tiện cho việc tổ chức thực hành, qua đó góp phần cùng các nội dung mĩ thuật và hoạt động giáo dục khác để hình thành, phát triển năng lực theo đúng với yêu cầu của môn học.

Chúc các em có những giờ học vui và bổ ích!

CÁC TÁC GIẢ

MỤC LỤC

Bài	NỘI DUNG	Trang
1	Khái quát về thiết kế thời trang	5
2	Thiết kế mẫu thời trang đơn giản	14
	Một số thuật ngữ dùng trong sách	31
	Bảng tra cứu tên riêng nước ngoài	31

sach-giao-khoa.com

BÀI 1

KHÁI QUÁT VỀ THIẾT KẾ THỜI TRANG

Yêu cầu cần đạt

- Biết khái niệm cơ bản về trang phục, thời trang và thiết kế thời trang.
- Hiểu đặc điểm cơ bản của ngành Thiết kế thời trang trong đời sống xã hội.
- Thực hành, lên ý tưởng về một sản phẩm thời trang từ nguồn cảm hứng trong thiên nhiên.
- Có hiểu biết về lĩnh vực thiết kế thời trang để từ đó hình thành tình cảm đối với lĩnh vực này.

KHÁM PHÁ

Thuật ngữ "thiết kế thời trang" xuất phát từ công việc may đo trang phục thủ công được thực hiện bởi những người thợ may.

Cửa hàng may đo, bích hoạ vẽ năm 1495, trên tường lâu đài ở I-xô-nhơ (Issogne), thung lũng Ao-xta (Aosta), I-ta-li-a (Italia)(1)

Vào cuối thế kỉ 19, Sác-lơ Phê-đê-rích Uốt (Charles Frederrick Worth, 1825 – 1895) là người tiên phong về cách may đo kiểu mới, trang phục vừa vặn với số đo, tạo nên những chuẩn mực đầu tiên cho thời trang hiện đại sau này. Ngành Thiết kế thời trang hiện đại ra đời là một sự kết hợp hài hoà giữa thẩm mĩ và công năng sử dụng trên quần áo và phụ kiện.

(1) Nguồn: Bridgeman

Quá trình phát triển của thời trang trong thế kỉ 20(1)

Từ đó đến nay, ngành Thiết kế thời trang đã bước sang giai đoạn phát triển của sự hoà trộn giữa thời trang cao cấp, thời trang may đo và thời trang may sẵn,... đáp ứng giá trị thẩm mĩ và nhu cầu của con người. Trong đời sống đương đại, thiết kế thời trang không chỉ là thiết kế quần áo, phụ kiện mà còn là nghệ thuật sáng tạo, thể hiện cái nhìn thời đại, dấu ấn phong cách cá nhân của nhà thiết kế cũng như người mặc và những giá trị thẩm mĩ cơ bản.

Thiết kế thời trang đã trở thành ngành công nghiệp mang lại giá trị kinh tế và đóng vai trò vô cùng quan trọng trong đời sống xã hội.

Sàn diễn thời trang ở I-ta-li-a (Italia)(2)

Hãy tìm hiểu về sự xuất hiện và phát triển của ngành Thiết kế thời trang trên thế giới và Việt Nam.

(1) Nguồn: Lee.artsy
(2) Nguồn: FashionStock.com

NHẬN BIẾT

Trang phục là gì?

Trang phục là các loại quần áo và phụ kiện đi kèm như: mũ, giày, tất, khăn,... Trong đó, quần áo là những vật dụng quan trọng nhất.

– **Chức năng cơ bản của trang phục:**

+ Chức năng bảo vệ cơ thể, tránh tác hại của môi trường bên ngoài gây ra.
+ Chức năng thẩm mĩ, làm đẹp cho con người trong mọi hoạt động của cuộc sống.
+ Chức năng cung cấp thông tin cá nhân như: thể hiện cá tính, nghề nghiệp và trình độ văn hoá của người mặc.

– **Phân loại trang phục:**

Có nhiều cách phân loại trang phục:

+ Theo giới tính: nam, nữ, phi giới tính (unisex).
+ Theo lứa tuổi: trẻ em, thanh niên, trung niên, người cao tuổi.
+ Theo mùa: trang phục xuân hè, trang phục thu đông.
+ Theo chức năng sử dụng: mặc lót, mặc ngoài, khoác ngoài.
+ Theo ý nghĩa sử dụng: đồng phục, trang phục dạo phố, trang phục dạ hội,...

Bộ trang phục của nam giới(1)

Thời trang xuân hè của các bạn trẻ(2)

Trang phục thời trang thu đông(3)

– Trang phục có chức năng gì?
– Em thích loại trang phục nào nhất? Vì sao?

(1) Nguồn: Ivastasya
(2) Nguồn: Tn94
(3) Nguồn: Creative Lab

sach-giao-khoa.com

Thời trang là gì?

Thời trang là một phong cách mặc phổ biến, ưa chuộng và thịnh hành ở thời điểm hiện tại, thường để chỉ quần áo, giày dép, phụ kiện,...

– Thời trang cao cấp (Haute Couture): trang phục được thiết kế đề cao tính nghệ thuật về kiểu dáng, màu sắc và chất liệu. Sử dụng kĩ thuật thủ công, tuỳ chỉnh theo số đo của khách hàng, sản xuất số lượng ít.

– Thời trang may đo (Couture): trang phục được thiết kế theo số đo và sở thích cá nhân của khách hàng.

– Thời trang may sẵn (Ready to wear): trang phục được thiết kế cho số đông, sản xuất công nghiệp, số lượng lớn.

Thời trang cao cấp mang tính nghệ thuật của A-lếch-xăng-đơ Mác Quyn (Alexander Mc Queen)(2)

Thiết kế thời trang là gì?

Thiết kế thời trang là công việc sáng tạo, nghiên cứu xu hướng thẩm mĩ và nhu cầu tiêu dùng của xã hội nhằm tạo ra những sản phẩm thời trang mới.

Nhà thiết kế vẽ sản phẩm thời trang(1)

Kể tên một số nhà thiết kế thời trang trong và ngoài nước mà em biết.

Thời trang may đo theo sở thích cá nhân khách hàng(3)

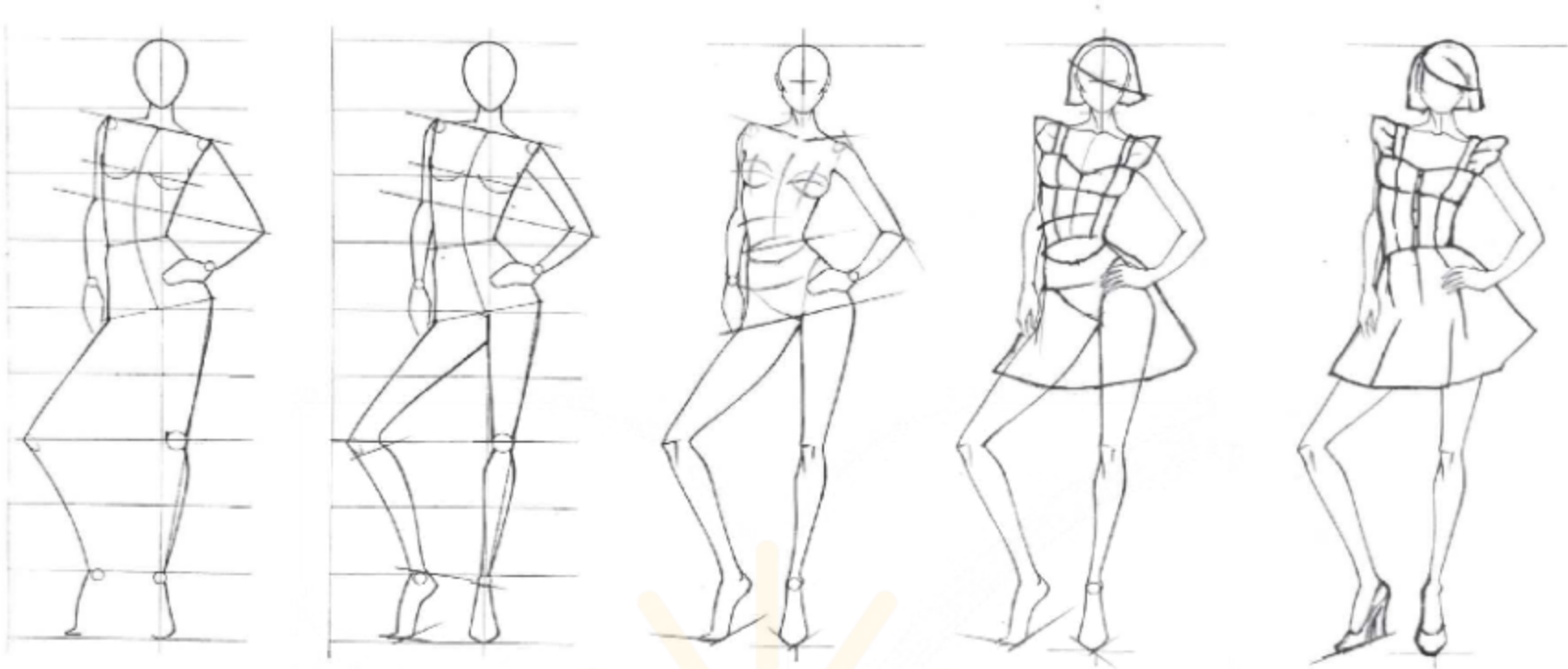
Thời trang may sẵn(4)

(1) Nguồn: Dragon Images
(2) Nguồn: Levradin
(3) Nguồn: Nenad Aksic
(4) Nguồn: Tn94

Một số lĩnh vực cơ bản của ngành Thiết kế thời trang

Thiết kế thời trang là ngành gắn liền với nền công nghiệp làm đẹp, gồm những lĩnh vực chính như: trang phục, phụ kiện,...

– **Thiết kế trang phục** là công việc thiết kế, tạo dáng những sản phẩm quần áo,... bảo đảm yếu tố về công năng sử dụng như: bảo vệ, thẩm mĩ, thông tin cá nhân.

Bản phác thảo thiết kế váy nữ(1)

– **Thiết kế phụ kiện** là công việc thiết kế, tạo dáng cho những sản phẩm đi kèm với quần áo như: túi xách, mũ, khăn, giày dép,... từ các vật liệu khác nhau, chú trọng nhiều vào công năng sử dụng và sự độc đáo.

Bản phác thảo thiết kế túi xách thời trang(2)

Như vậy, về cơ bản, thiết kế thời trang có các tiêu chí chính như: Công năng sử dụng – Thông tin – Thẩm mĩ.

Em yêu thích lĩnh vực nào của ngành Thiết kế thời trang? Vì sao?

Sưu tầm hình ảnh về những mẫu trang phục, phụ kiện em yêu thích.

(1) Nguồn: Trang Lê
(2) Nguồn: Fashionary – Accessories Design (Phác hoạ thiết kế phụ kiện)

THẢO LUẬN

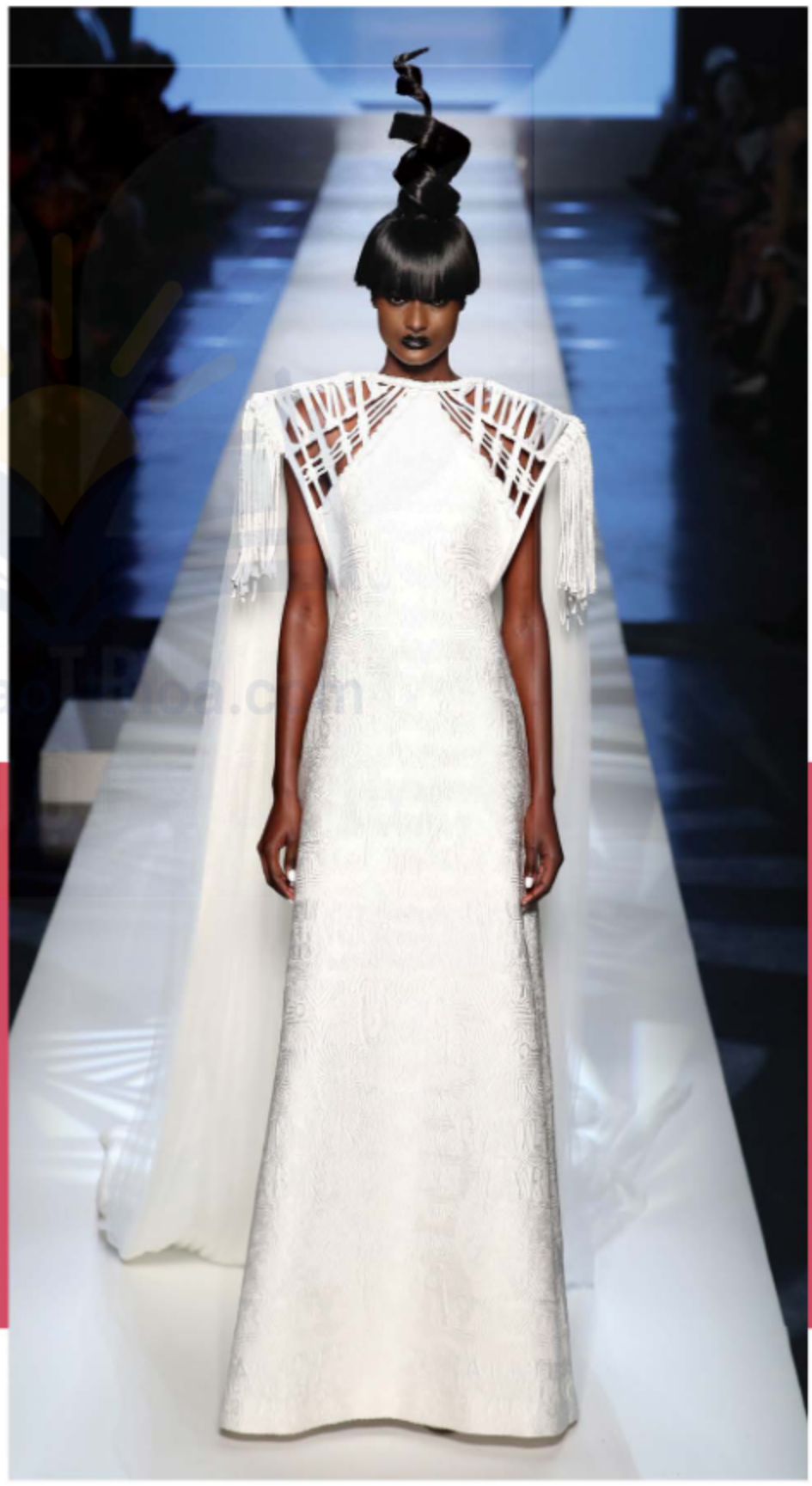
Đặc điểm của thiết kế thời trang trong đời sống

Thời trang là một phần không thể thiếu trong cuộc sống. Công việc thiết kế thời trang yêu cầu sự sáng tạo thể hiện phong cách, thẩm mĩ của nhà thiết kế theo kịp xu hướng thời trang đương đại, cũng như đảm bảo sự hài hoà giữa các giá trị ứng dụng và nghệ thuật trong mỗi sản phẩm thiết kế.

Hãy trao đổi về một số đặc điểm cơ bản của công việc thiết kế thời trang theo nội dung sau:

– **Sáng tạo thể hiện phong cách, thẩm mĩ của nhà thiết kế**

Để có được điều này, nhà thiết kế thời trang ngoài việc được trang bị những kiến thức chuyên ngành cơ bản, cũng cần trau dồi khả năng cảm thụ những lĩnh vực nghệ thuật khác như: hội hoạ, âm nhạc, văn học,... bởi đó là cơ sở cho những sáng tạo mang phong cách riêng.

Trang phục cao cấp mang tính nghệ thuật của nhà thiết kế Giăng Pôn Gôn-ti-ê (Jean Paul Gaultier) năm 2018(1)

(1) Nguồn: Antoniobarrosfr

– **Đảm bảo yếu tố hài hoà giữa ứng dụng và nghệ thuật trong mỗi sản phẩm thiết kế**

Nhà thiết kế thời trang phải nắm bắt được những nguyên tắc kết hợp chặt chẽ giữa phom dáng, chất liệu với kĩ thuật may mặc, tính ứng dụng và thẩm mĩ,... để cụ thể hoá từ ý tưởng cho đến sản phẩm thực tế thông qua bản vẽ thiết kế, dựng mẫu,...

Trang phục thường ngày(1)

– **Theo kịp xu hướng thời trang đương đại trong nước và trên thế giới**

Nhà thiết kế thời trang định hình phong cách thiết kế bằng việc tìm hiểu, nghiên cứu lịch sử và xu hướng thời trang; thường xuyên cập nhật thông tin xu hướng mỗi mùa về phom dáng, màu sắc, chất liệu,...

Xu hướng thời trang nam xuân hè 2019(2)

Viết bài luận thể hiện hiểu biết của em về đặc điểm của ngành Thiết kế thời trang trong cuộc sống.

(1) Nguồn: Simona Pandele
(2) Nguồn: FashionStock.com

VẬN DỤNG

Lên ý tưởng về một sản phẩm thời trang từ cảm hứng trong thiên nhiên theo gợi ý sau.

Lựa chọn hình ảnh thực tế (hoa, lá, động vật,…) phù hợp loại sản phẩm cần thiết kế. ▶ Phác hình thể hiện ý tưởng và vị trí cần trang trí trên sản phẩm. ▶ Lựa chọn màu để hoàn thiện bản vẽ phác thảo.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

Thiết kế phụ kiện thời trang từ ý tưởng lá cây, Phạm Thị Thu

Thiết kế phụ kiện thời trang từ ý tưởng con rùa, Thanh Mai

EM CÓ BIẾT:

Theo dòng chảy lịch sử của mỗi dân tộc, ngoài tiếng nói, chữ viết, trang phục cũng là yếu tố quan trọng tạo nên bản sắc văn hoá của dân tộc, quốc gia đó. Trải qua nhiều giai đoạn phát triển, giờ đây trang phục áo dài đã định hình nét văn hoá đặc trưng gắn liền với đời sống người Việt và đại diện cho hình ảnh người phụ nữ Việt Nam. Trong bối cảnh xã hội hiện nay, áo dài trở thành biểu tượng của nét đẹp văn hoá truyền thống cần được giữ gìn, bảo tồn và phát huy.

Chân dung hoạ sĩ Cát Tường(2)

Áo dài Việt Nam ở mỗi giai đoạn có một nét đặc trưng và sắc thái riêng. Trong đó, phải kể đến giai đoạn "áo dài Lemur" của hoạ sĩ Nguyễn Cát Tường, được coi là nền móng của áo dài hiện đại sau này.

Hoạ sĩ Nguyễn Cát Tường có bút danh Lemur Cát Tường(1) (1912 – 1946), quê ở Sơn Tây. Ông học khoá 4 tại Trường Cao đẳng Mỹ thuật Đông Dương.

(1) Cát Tường mang nghĩa "tốt lành" và "tường" trong Cát Tường lại đồng âm với "bức tường" (từ Lemur trong tiếng Pháp) nên ông đã lấy bút hiệu là Lemur hay Lemur Cát Tường.

(2) Nguồn: Phạm Thị Thu

Những năm 30 của thế kỉ 20, hoạ sĩ Cát Tường khi đó ở phố Hàng Bông, Hà Nội đã tham gia vào phong trào cải cách chiếc áo dài. Ngày 23 tháng 3 năm 1934 trên tờ *Phong hoá* số 90, Cát Tường đưa ra mẫu áo dài đầu tiên với tên gọi "áo dài Lemur". Áo dài được cải cách có nhiều nét Âu hoá so với trước đây như chỉ có vạt trước, vạt sau và được may ôm sát lấy cơ thể, có điểm thắt ở eo,...

Mẫu thiết kế áo dài Lemur đầu tiên xuất hiện trên tờ *Phong hoá* số 90, ra ngày 23 – 3 – 1934[1]

– Một số mẫu áo dài Lemur

Hoàng hậu Nam Phương mặc áo dài Lemur như phụ nữ tân thời trong nước[2]

Cô Hoà Vân[3]

Cô Nguyễn Thị Hậu[4]

Thiếu nữ Hà Nội xưa với áo dài Lemur[5]

sach-giao-khoa.com

Năm 1935, hoạ sĩ Nguyễn Cát Tường đã tổ chức các chuyến đi xuyên Việt từ Bắc vào Nam trong suốt một năm, để giới thiệu cho phụ nữ toàn quốc chiếc áo dài tân thời Lemur. Đến năm 1937, hoạ sĩ Nguyễn Cát Tường khai trương Hiệu may LEMUR.[6]

Nguyễn Cát Tường đã góp phần thay đổi quan niệm mĩ thuật nói chung đối với y phục nữ giới năm 1934. Sau này, nhiều hoạ sĩ tiếp tục cải tiến áo dài, dung hoà với kiểu áo cổ truyền dân tộc để tôn vinh nét đẹp duyên dáng của phụ nữ. Áo dài dần tìm được hình hài chuẩn mực, trở thành biểu trưng của bản sắc Việt Nam như ngày nay.

---

(1), (2), (3), (4), (5), (6) Nguồn: Phạm Thảo Nguyên

BÀI 2

THIẾT KẾ MẪU THỜI TRANG ĐƠN GIẢN

Yêu cầu cần đạt

- Nhận biết được các dụng cụ sử dụng để vẽ thiết kế mẫu thời trang.
- Nắm bắt kiến thức cơ bản về các yếu tố tạo hình liên quan đến thiết kế.
- Biết thực hành vẽ thiết kế mẫu trang phục đơn giản.
- Có tư duy vẽ thiết kế mẫu thời trang đơn giản và yêu thích ngành Thiết kế thời trang khi tự mình thiết kế những sản phẩm thời trang đơn giản.

KHÁM PHÁ

Dụng cụ vẽ thiết kế mẫu thời trang

Những bản vẽ thiết kế thời trang được phác nét, tạo kiểu dáng, bố cục, xác định màu sắc để cụ thể hoá ý tưởng thiết kế.

Để phác thảo được bản vẽ thiết kế trên giấy, nhà thiết kế cần chuẩn bị những dụng cụ cơ bản như: giấy, bút chì, tẩy, các loại màu dùng trong vẽ thời trang. Sau khi có phác thảo, nhà thiết kế sử dụng màu để hoàn thiện bản vẽ ý tưởng. Trong nhiều loại màu, màu nước là chất liệu phù hợp, thuận tiện trong vẽ thiết kế thời trang.

Vẽ thiết kế thời trang(1)

(1) Nguồn: LightField Studios

Để thực hiện vẽ mẫu thời trang bằng màu nước, người học cần chuẩn bị những dụng cụ cơ bản như: giấy vẽ chuyên dụng, bút chì, màu nước, bút lông, bảng pha màu, đồ đựng nước,...

Các loại màu vẽ(1)

Dụng cụ vẽ(2)

Một số bản phác thảo thời trang sử dụng màu nước:

Trang phục nữ(3)

Trang phục nam(4)

Phụ kiện thời trang(5)

Hãy tìm hiểu cách sử dụng màu trong vẽ thiết kế mẫu thời trang phù hợp với điều kiện học tập của bản thân.

---

(1), (2) Nguồn: Trang Lê
(3) Nguồn: Kamieshkova
(4) Nguồn: Olga Maha
(5) Nguồn: Gorbachev Oleg, Antonova Katya

EM CÓ BIẾT:

Bên cạnh những dụng cụ vẽ thiết kế thời trang chuyên nghiệp như: màu nước, chì nước thì hiện nay còn có thêm bút màu dạ cồn (Marker).

Bút màu dạ cồn có nhiều ưu điểm như: màu sắc phong phú, sử dụng đơn giản, giải quyết nhanh bản vẽ mà hiệu ứng mĩ thuật cao. Ngoài ra, bút màu dạ cồn có nhiều cách để tô, bên cạnh cách thông thường còn có thể trộn hai màu với nhau. Việc sử dụng bút màu dạ cồn giúp tiết kiệm thời gian và đa dạng hoá bản vẽ.

Bút màu dạ cồn(1)

Bản vẽ thời trang thể hiện bằng bút màu dạ cồn(2)

(1), (2) Nguồn: Nhi Nhi

NHẬN BIẾT

Các yếu tố tạo hình cơ bản liên quan đến thiết kế mẫu thời trang

Hình khối trang phục cơ bản

– Hình khối là một vùng diện tích hai chiều được giới hạn bằng đường viền hay bằng chính diện tích của vật thể đó.

Các loại hình khối cơ bản gồm: khối hộp vuông, khối cầu, khối chóp nón, khối trụ, khối tam giác,... Trải các hình không gian đó trên một bề mặt phẳng sẽ có được các mảng kết cấu có hình dạng khác nhau.

Khối hộp vuông | Khối cầu | Khối chóp nón | Khối trụ | Khối tam giác

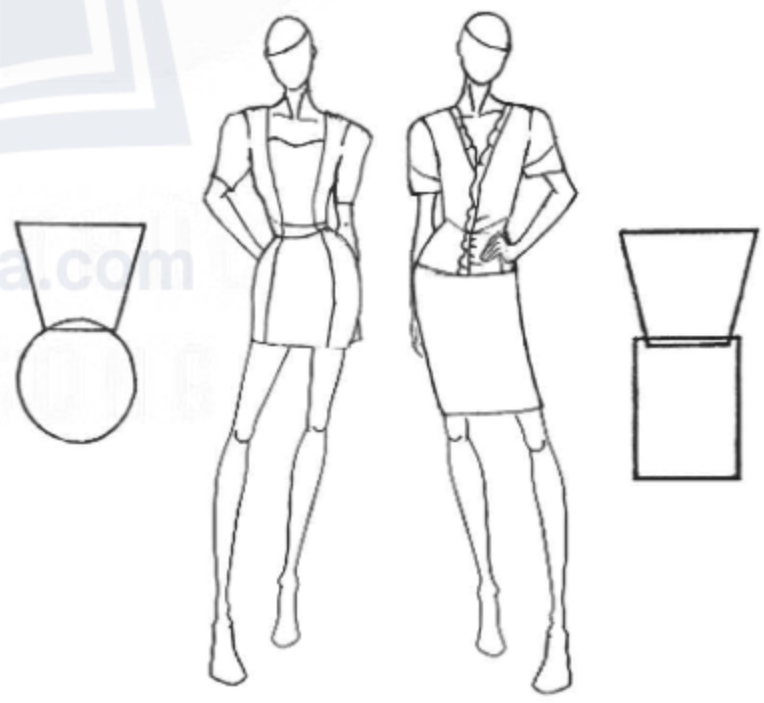
EM CÓ BIẾT:

Mỗi loại hình khối tạo cảm giác khác nhau:

– Hình vuông tạo cảm giác cứng cáp.
– Hình tròn tạo cảm giác xoay tròn.
– Hình nón, tam giác cân tạo cảm giác bền vững.
– Hình trụ tạo cảm giác uy nghiêm.

– Hình khối trang phục

Cấu trúc cơ thể người được cấu tạo gần với các hình khối cơ bản. Trên mỗi bộ trang phục được cấu tạo bởi nhiều loại hình khối kết hợp với nhau, các hình khối trang phục cần phải trùng khớp với hình khối của cơ thể.

Kết hợp các hình khối cơ bản của trang phục(1)

Để bộ trang phục trở nên thẩm mĩ, hoàn thiện hơn, chỉ kết hợp các hình khối cơ bản là chưa đủ, cần biến đổi cho hình khối cứng hoặc mềm để tạo ra nhiều kiểu dáng trang phục phong phú và đa dạng hơn.

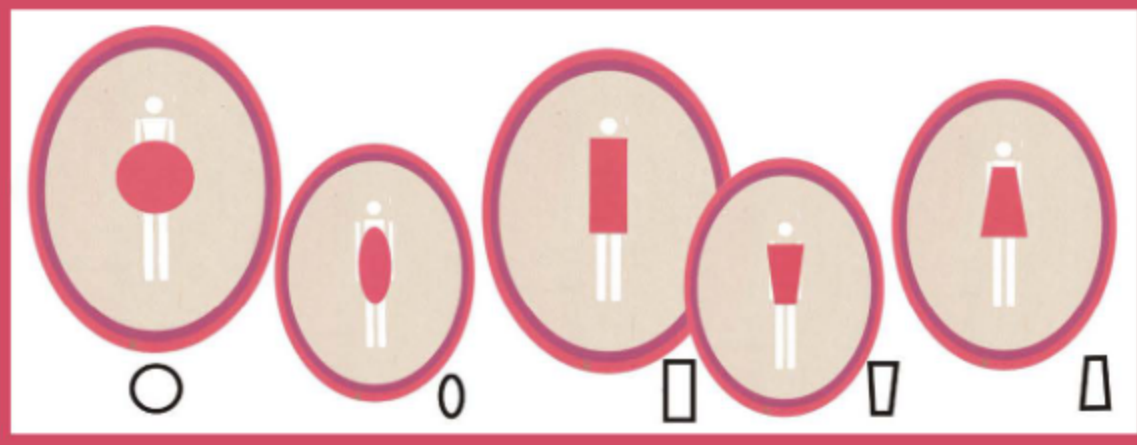
Các hình khối sử dụng trong trang phục sẽ phụ thuộc vào các yếu tố sau: cấu trúc cơ thể người, mục đích sử dụng, ý tưởng thiết kế.

---

(1) Nguồn: Trang Lê

EM CÓ BIẾT:

Trong thiết kế thời trang, có 5 loại hình khối cơ bản: hình tròn, hình bầu dục, hình chữ nhật, hình thang ngược, hình thang xuôi.

Các loại hình khối trang phục cơ bản(1)

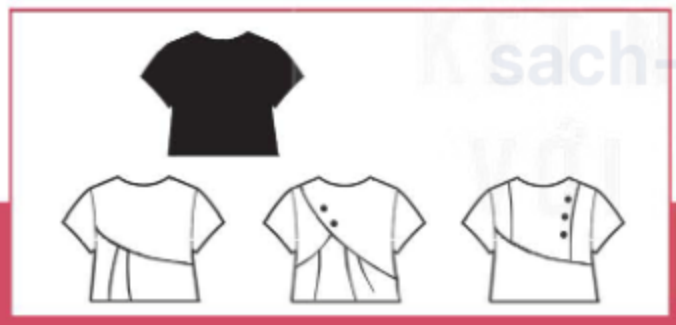
Vẽ phác thảo trang phục yêu thích dựa trên các hình khối cơ bản.

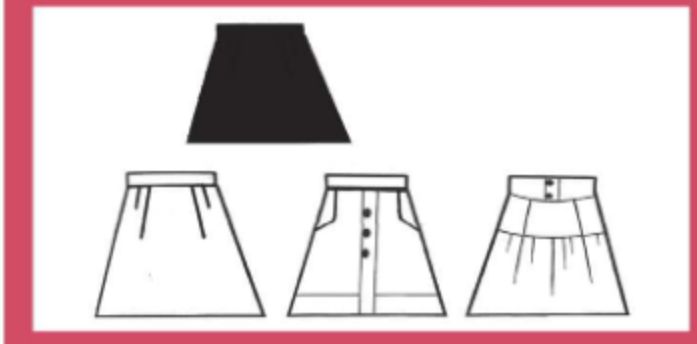
– Hình bóng cắt

+ Quan sát một hình khối bất kì, bóng cắt là hình chiếu của hình khối đó trên mặt phẳng đối diện.
+ Tất cả các phụ kiện mặc trên người cùng quần áo khi chiếu lên không gian tạo thành bóng cắt của trang phục.

Hình bóng cắt váy nữ(2)

Phương án trang trí từ hình bóng cắt(3)

EM CÓ BIẾT:

Ý nghĩa hình bóng cắt: Là cơ sở để các nhà thiết kế đưa ra các phương án trang trí khác nhau cho trang phục.

Ví dụ: Trên cùng một hình bóng cắt, có thể đưa ra nhiều phương án trang trí khác nhau của một bộ trang phục.

Tìm hình bóng cắt cho trang phục đã thiết kế và lên phương án trang trí.

(1) Nguồn: Lê Hà
(2) Nguồn: Broudis Maria
(3) Nguồn: Trang Lê

Đường nét trên trang phục

– Trang phục có hai loại đường cơ bản: đường kết cấu và đường trang trí.

+ Đường kết cấu là những đường viền bao ngoài, những đường li, đường ráp của trang phục.

+ Đường trang trí là những đường được nhà thiết kế đưa vào nhằm tăng tính thẩm mĩ của trang phục.

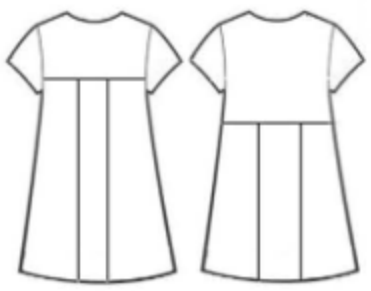

Đường kết cấu trên trang phục(1)

Đường trang trí trên trang phục(2)

– Áp dụng đường nét vào thiết kế thời trang:

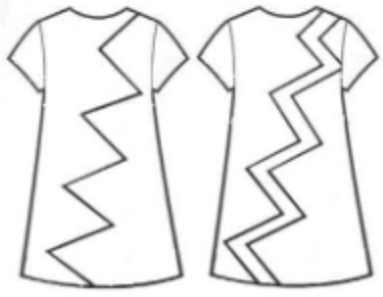
Đường thẳng đứng:
tạo cảm giác dài hơn(3)

Đường ngang:
tạo cảm giác rộng hơn(4)

Đường cong:
tạo cảm giác mềm mại(5)

Đường gấp khúc:
tạo cảm giác chuyển động(6)

EM CÓ BIẾT:

Mỗi loại đường nét tạo ra cảm giác khác nhau:

– Đường thẳng đứng tạo cảm giác về chiều cao, mạnh mẽ, trang nghiêm.

– Đường nằm ngang tạo cảm giác về sự dài rộng, tĩnh lặng.

– Đường gấp khúc tạo cảm giác về sự chuyển động, sự hoạt động liên tục.

– Đường cong tạo cảm giác về sự co thắt, giãn nở, mềm mại.

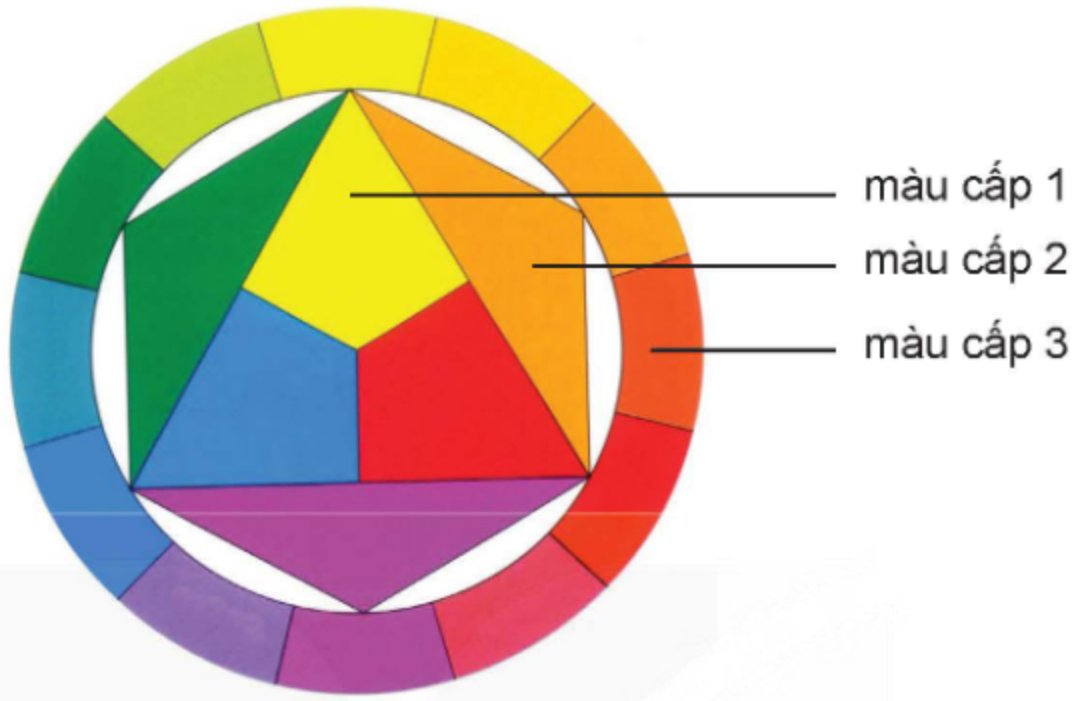
Vẽ một kiểu trang phục (áo, váy, quần, đầm,...) sử dụng đường nét trang trí theo cách mà em yêu thích.

(1), (2) Nguồn: Lê Hà
(3), (4), (5), (6) Nguồn: Trang Lê

Màu sắc trong trang phục

Bên cạnh việc thiết kế tạo hình thì việc sắp xếp màu sắc hài hoà, hợp lí cũng góp phần tạo nên sản phẩm đẹp.

– **Vòng tròn màu sắc**

Vòng tròn màu sắc được cấu tạo nên từ:

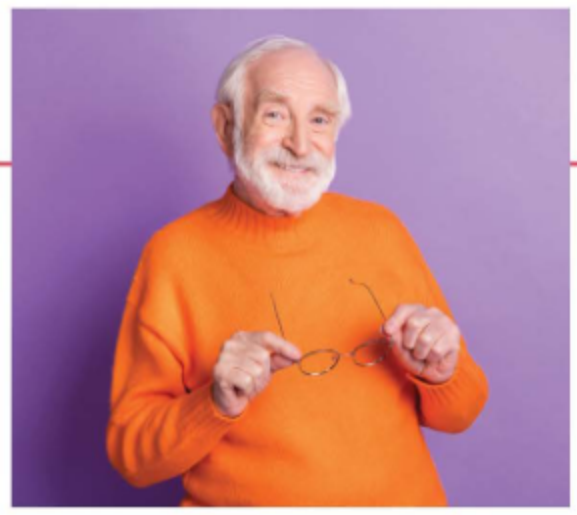
+ Màu cấp 1: gồm 3 màu cơ bản ở vòng màu trong cùng, là màu vàng, lam, đỏ.
+ Màu cấp 2: gồm 3 màu ở vòng màu thứ 2, là sự kết hợp của 2 màu cơ bản tạo thành.
+ Màu cấp 3: gồm 12 màu ở vòng ngoài cùng, là sự kết hợp của màu cơ bản và màu cấp 2 tạo thành.

Vòng tròn màu sắc được kết hợp theo nguyên tắc khi kết hợp bất kì hai màu trong vòng tròn màu với nhau sẽ tạo ra một màu khác.

– **Nguyên tắc phối màu cơ bản trong thời trang**

+ Phối màu đơn màu:

Nguồn: Roman Samborskyi

Phối màu đơn màu là nguyên tắc sử dụng một màu sắc bất kì trên vòng tròn màu sắc.

+ Phối màu tương đồng:

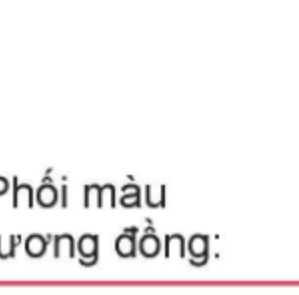

Nguồn: Canifa

Phối màu tương đồng là nguyên tắc phối các màu ở các vị trí liền kề nhau trên vòng tròn màu sắc, sử dụng hai màu có sắc diện gần nhau hoặc cùng một sắc nhưng khác nhau về độ sáng tối.

+ Phối hợp hai màu tương phản:

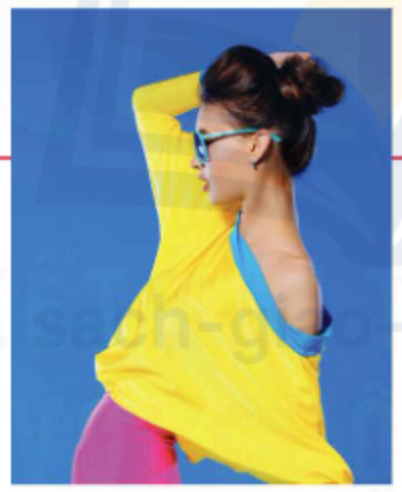

Nguồn: Canifa

Phối màu tương phản là nguyên tắc phối hai màu ở vị trí đối xứng qua tâm trên vòng tròn màu sắc, tạo sự tương phản với nhau về màu nóng và lạnh, góp phần tăng vẻ đẹp của hai màu.

+ Phối màu bộ ba:

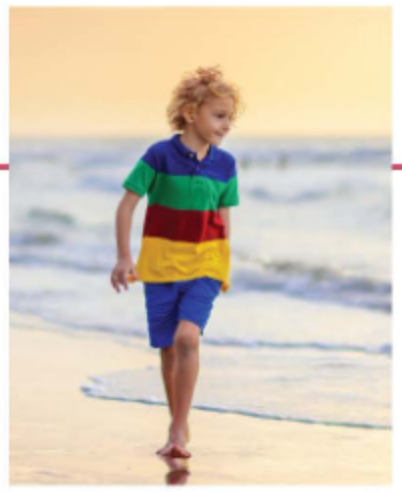

Nguồn: Kiselev Andrey Valerevich

Phối màu bộ ba là nguyên tắc phối ba màu ở vị trí có khoảng cách khác hoặc bằng nhau tạo thành hình tam giác trên vòng tròn màu sắc.

+ Phối màu bộ bốn:

Nguồn: FamVeld

Phối màu bộ bốn là nguyên tắc phối hợp bốn màu ở vị trí cách nhau một khoảng nhất định trên vòng tròn màu sắc.

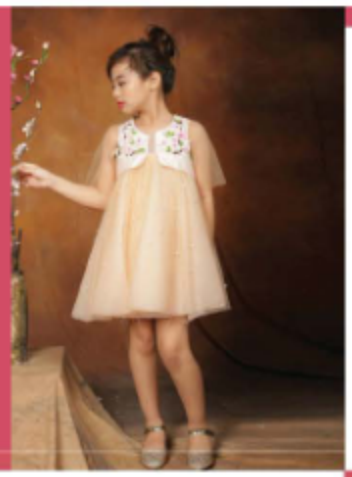
Vẽ một kiểu trang phục (áo, váy, quần, đầm,...), trang trí theo cách phối màu em yêu thích.

Bố cục trong thiết kế trang phục

Bố cục trong thiết kế trang phục là sự kết hợp tất cả các yếu tố tạo hình như: hình khối, đường nét, màu sắc, hoa văn, hoạ tiết để tạo nên bộ trang phục. Sự sáng tạo dựa trên những nguyên tắc này được kết hợp một cách khéo léo mới có thể tạo một hình thể trang trí mang tính thẩm mĩ và hoàn chỉnh.

Các dạng bố cục trong thiết kế trang phục cơ bản:

– **Bố cục cân đối**

Nguồn: Trịnh Thuý

Bố cục cân đối: Các yếu tố tạo hình được sắp xếp cân bằng về vị trí, đối xứng nhau qua đường trục (thông thường trục đứng).

Mẫu trẻ em nữ mặc bộ trang phục theo bố cục cân đối, các chi tiết trang phục có cấu trúc đối xứng thông qua trục đứng.

– **Bố cục lệch**

Nguồn: Ngô Thị Trung Anh

Bố cục lệch: Các yếu tố tạo hình được sắp xếp không đối xứng, các chi tiết được đặt lệch về một phía so với trục đứng.

Mẫu nữ mặc váy được trang trí chi tiết theo bố cục lệch, các chi tiết được sắp xếp theo hướng lệch sang một bên của trang phục.

– **Bố cục hàng lối**

Nguồn: Krakenimages

Bố cục hàng lối: Hình thức sắp xếp các yếu tố tạo hình, chi tiết theo hàng lối, tầng lớp về một hướng, có thể là hàng dọc, hàng ngang hoặc đường chéo.

Mẫu nam trung niên mặc áo theo bố cục hàng lối, đường kẻ trắng được sắp xếp theo hàng ngang.

– **Bố cục tự do**

Nguồn: tn92

Bố cục tự do: Hình thức sắp xếp yếu tố tạo hình ngoài các quy luật trên theo sáng tạo cá nhân.

Mẫu nam mặc trang phục theo bố cục tự do, các mảng màu được sắp xếp tự do, không theo các nguyên tắc về cân đối, hàng lối.

Vẽ phác thảo trang phục theo một dạng bố cục mà em yêu thích.

Các bước thiết kế trang phục đơn giản

Lựa chọn đối tượng và loại trang phục thiết kế ▶ Xây dựng ý tưởng thiết kế ▶ Phác thảo thiết kế

– **Lựa chọn đối tượng và loại trang phục thiết kế**

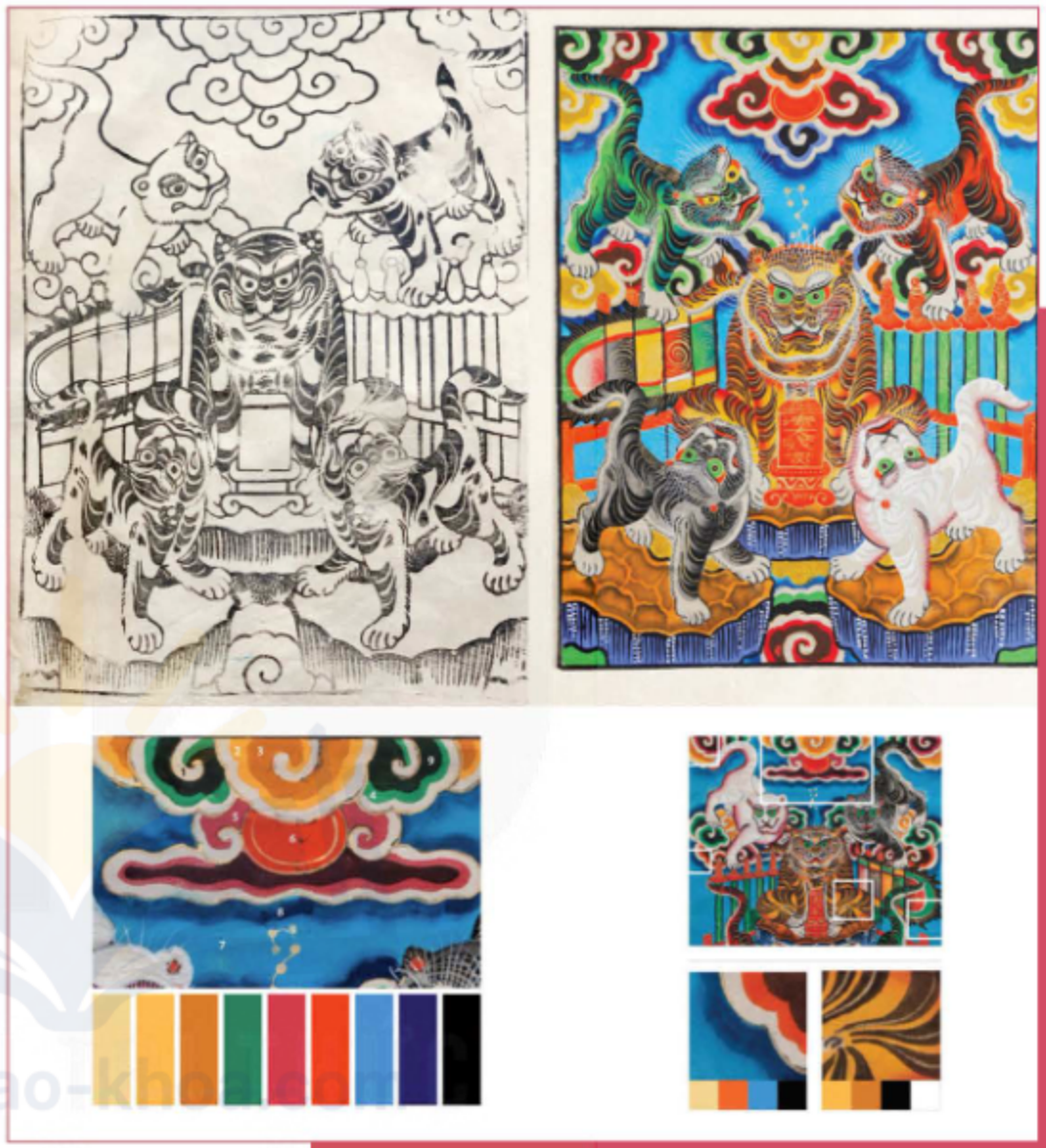
+ Đối tượng: nam, nữ,...

+ Loại trang phục: trang phục dạo phố, dạ hội,...

– **Xây dựng ý tưởng thiết kế**

+ Ý tưởng trong thiết kế là tập hợp những suy nghĩ nảy sinh cho chủ đề bộ sưu tập hay sản phẩm thời trang được sắp xếp, cắt dán và ghép các hình ảnh về màu sắc, chất liệu, kĩ thuật,... Điều này đóng vai trò như một công cụ truyền cảm hứng và định hướng thiết kế.

+ Ý tưởng thiết kế xuất hiện ở khắp mọi nơi trong cuộc sống. Ví dụ: Thiết kế mẫu thời trang lấy ý tưởng từ cỏ cây, hoa lá, sinh vật dưới biển, muông thú trên rừng,...

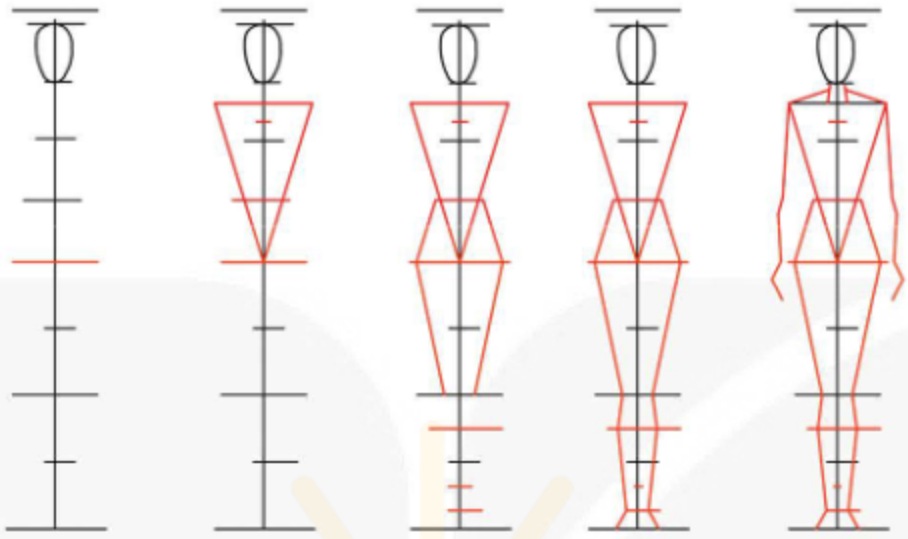
Xây dựng ý tưởng thiết kế từ hoa văn, hình vẽ trong tranh dân gian Hàng Trống[1]

(1) Nguồn: Dương Thị Thuý Kiều

– **Phác thảo thiết kế**

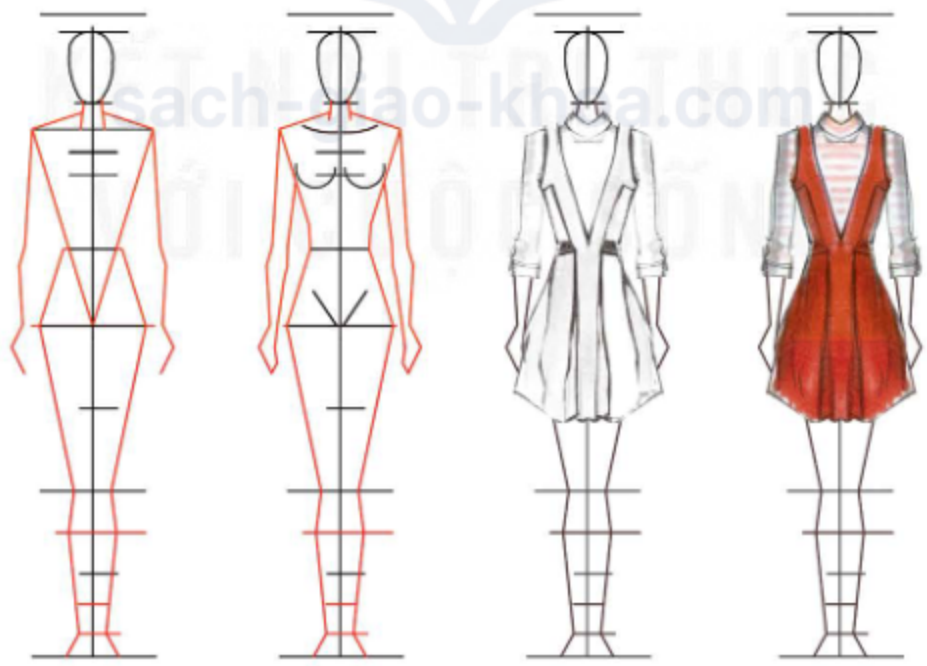
+ Phác thảo là bước quan trọng sau khi hình thành ý tưởng trong thiết kế thời trang. Khi có ý tưởng, bản phác thảo sơ bộ được thực hiện trên giấy bằng bút chì hoặc sử dụng các phần mềm thiết kế trên máy tính như Corel, Illustrator,...

+ Đối với vẽ phác thảo thiết kế thời trang, vẽ dáng người là nền tảng quan trọng. Trong vẽ thiết kế thời trang, đầu người được lấy làm thước đo để chia tỉ lệ toàn bộ cơ thể. Cơ thể người trưởng thành có chiều cao trung bình bằng 7 – 7,5 đầu, tuy nhiên trong thiết kế thời trang tỉ lệ này được nâng cao hơn. Căn cứ vào từng phong cách vẽ, nhà thiết kế có thể nâng chiều cao lên đến 8 – 9 đầu.

Cách vẽ dáng người cơ bản trong thiết kế thời trang

Sau khi vẽ dáng người, nhà thiết kế bắt đầu kết hợp các yếu tố tạo hình để vẽ hoàn thiện phác thảo mẫu thời trang theo ý tưởng thiết kế ban đầu.

Cách vẽ trang phục trên dáng người cơ bản

Gợi ý:

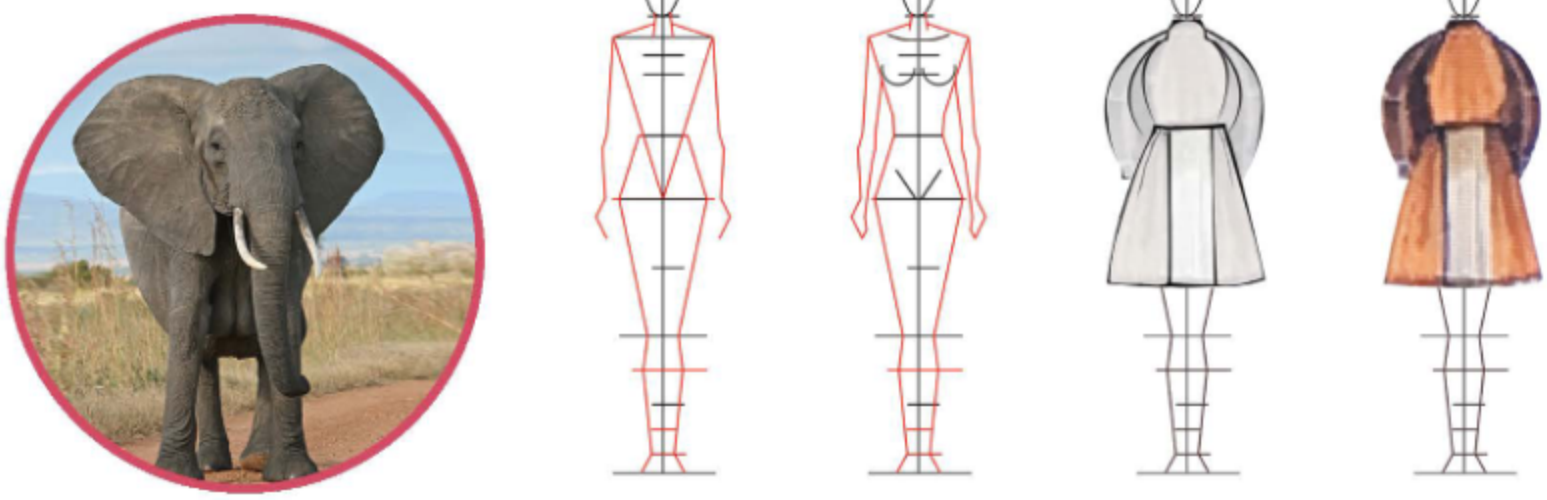
+ Dáng tĩnh: là dáng người ở trạng thái không vận động như: đứng thẳng,...

+ Dáng động: là dáng người ở trạng thái vận động như: bước đi, chạy, nhảy,...

– Tìm hiểu các bước vẽ dáng người nam giới, trẻ em (dáng tĩnh, dáng động).
– Thiết kế mẫu thời trang yêu thích theo các bước thiết kế đã học.

EM CÓ BIẾT:

– Các bước vẽ phác thảo thiết kế mẫu thời trang từ ý tưởng con voi

Nguồn: Trang Lê

– Thiết kế mẫu thời trang trẻ em lấy ý tưởng từ con ngựa vằn

Nguồn: Nguyễn Văn Thuỷ

– Thiết kế mẫu thời trang nam lấy ý tưởng từ quả bóng rổ

Nguồn: Chu Thị Xuân

THẢO LUẬN

Trao đổi với các thành viên trong nhóm về thiết kế mẫu thời trang đã thực hiện theo một số gợi ý sau:

– Dụng cụ vẽ thiết kế mẫu thời trang;

– Yếu tố hình khối trên trang phục, hình bóng cắt của trang phục;

– Yếu tố đường nét trên trang phục;

– Nguyên tắc phối màu trên trang phục;

– Các dạng bố cục trang phục;

– Các bước thiết kế trang phục.

VẬN DỤNG

Hãy sử dụng vật liệu sẵn có làm một sản phẩm mĩ thuật thể hiện thiết kế mẫu thời trang của em.

Sản phẩm mĩ thuật của học sinh

Nhật Mỹ, thiết kế trang phục
từ giấy màu, cúc áo

Lê Thị Thuỷ, thiết kế trang phục
từ vải vụn, len, hạt cườm

EM CÓ BIẾT:

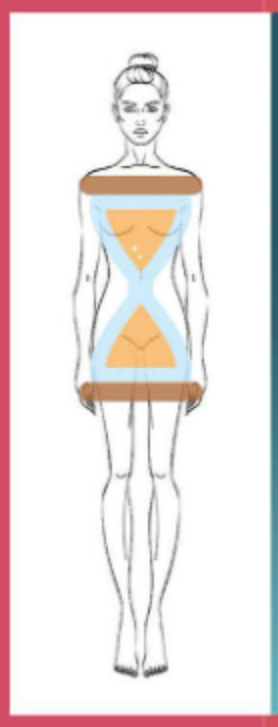
Để có thể thực hành thiết kế trang phục, các em cần làm quen và tìm hiểu những kiến thức liên quan như:

Một số dáng người cơ bản

Đặc điểm cơ thể mỗi người không giống nhau nên việc kết hợp trang phục rất cần thiết giúp che đi khuyết điểm, tôn lên ưu điểm, phù hợp với vóc dáng cơ thể. Dưới đây là một số gợi ý về cách lựa chọn trang phục phù hợp với các dáng người cơ bản.

Các dáng người cơ bản:

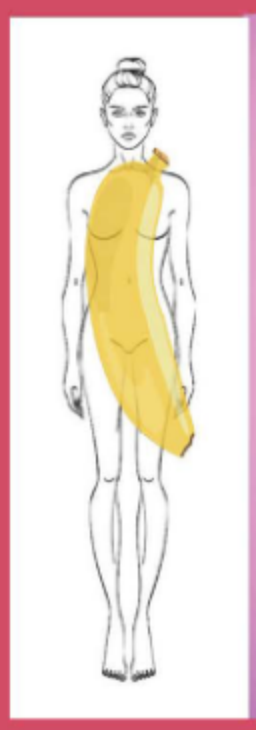
– **Dáng đồng hồ cát:** cơ thể cân đối. Lựa chọn trang phục đa dạng, tập trung chú ý vào phần eo tôn lên đường cong của cơ thể.

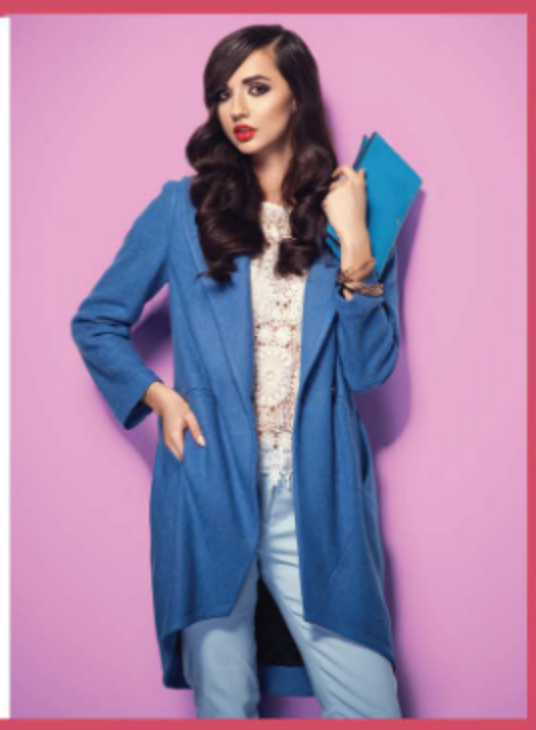

Nguồn: Trang Lê Nguồn: High Key

– **Dáng quả chuối:** các vòng cơ thể gần như bằng nhau. Lựa chọn trang phục nhiều tầng lớp.

Nguồn: Trang Lê Nguồn: High Key

– **Dáng quả lê:** phần hông rộng hơn vai. Lựa chọn trang phục có chi tiết, tập trung chú ý vào phần trên cơ thể nhiều hơn phần dưới.

Nguồn: Trang Lê Nguồn: Oley Gekman

– **Dáng quả táo:** phần vai, eo to. Lựa chọn trang phục đơn giản, ít chi tiết cầu kì giúp cơ thể nhìn gọn gàng hơn.

Nguồn: Trang Lê Nguồn: Krakenimages

Hoa văn trong thiết kế

Trong thiết kế thời trang, hoa văn là một phần quan trọng trong quá trình hoàn thiện sản phẩm. Hoa văn giúp tăng giá trị thẩm mĩ cũng như hoàn thiện ý tưởng của nhà thiết kế.

Các hình thức thể hiện hoa văn trong thiết kế thời trang: Tuỳ từng sản phẩm thời trang cụ thể mà lựa chọn các hình thức thể hiện khác nhau.

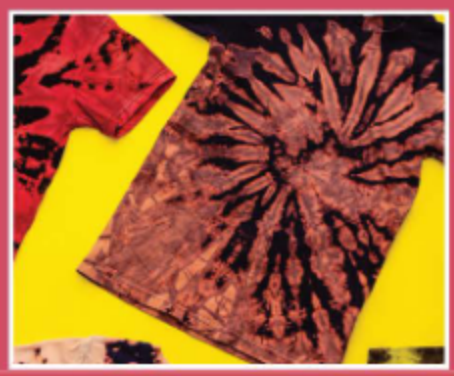
– Hình thức sử dụng kĩ thuật thủ công

Vẽ[1]

Đính, dán hạt[2]

Nhuộm[3]

Thêu[4]

– Hình thức sử dụng công nghệ, kĩ thuật in

In hình trang trí dán lên vải[5]

In kĩ thuật số trực tiếp lên vải[6]

In lưới[7]

In chuyển nhiệt[8]

(1), (2) Nguồn: Yuriy Golub
(3) Nguồn: Svetlana Cherkasova
(4) Nguồn: Anna Kepa

(5) Nguồn: Trang Lê
(6) Nguồn: Lunatictm
(7) Nguồn: Koktaro
(8) Nguồn: Africa Studio

Kênh tham khảo trong môn học

- Google, YouTube, Instagram, Pinterest là công cụ hữu ích cho trong quá trình nghiên cứu và học ngành Thiết kế thời trang.
- Phần mềm Illustrator, Corel, Photoshop,… hỗ trợ tốt cho quá trình thiết kế trên máy tính.
- Màu nước, chì nước, chì màu, phấn màu, bút màu dạ cồn,… là những hoạ phẩm vẽ tay diễn tả chất liệu vải hiệu quả trong thiết kế thời trang.

Một số thuật ngữ cơ bản trong ngành Thiết kế thời trang

STT	Tiếng Anh	Ý nghĩa
1	Fashion week	Tuần lễ thời trang: khoảng thời gian các nhà thiết kế tập trung lại để giới thiệu những bộ sưu tập mới nhất của mình.
2	Fashion sketch	Phác thảo thời trang: những bản vẽ thiết kế phác thảo ở giai đoạn nhà thiết kế hình thành ý tưởng ban đầu cho các bộ trang phục.
3	Fashion Designer	Nhà thiết kế thời trang: người sáng tạo ra trang phục, biến những ý tưởng thành những bộ trang phục hoàn chỉnh.
4	Catwalk/runway	Sàn diễn thời trang: một đường băng đặt trong khán phòng hoặc ngoài trời, để người mẫu trình diễn trang phục và phụ kiện trong suốt buổi trình diễn thời trang.
6	Trend	Xu hướng thời trang thịnh hành trong một giai đoạn.
7	Stylist	Cố vấn trang phục: người kết hợp các sản phẩm thời trang, phối đồ, phụ kiện tạo nên một bộ đồ hoàn hảo và hợp xu hướng.

sách-giáo-khoa.com

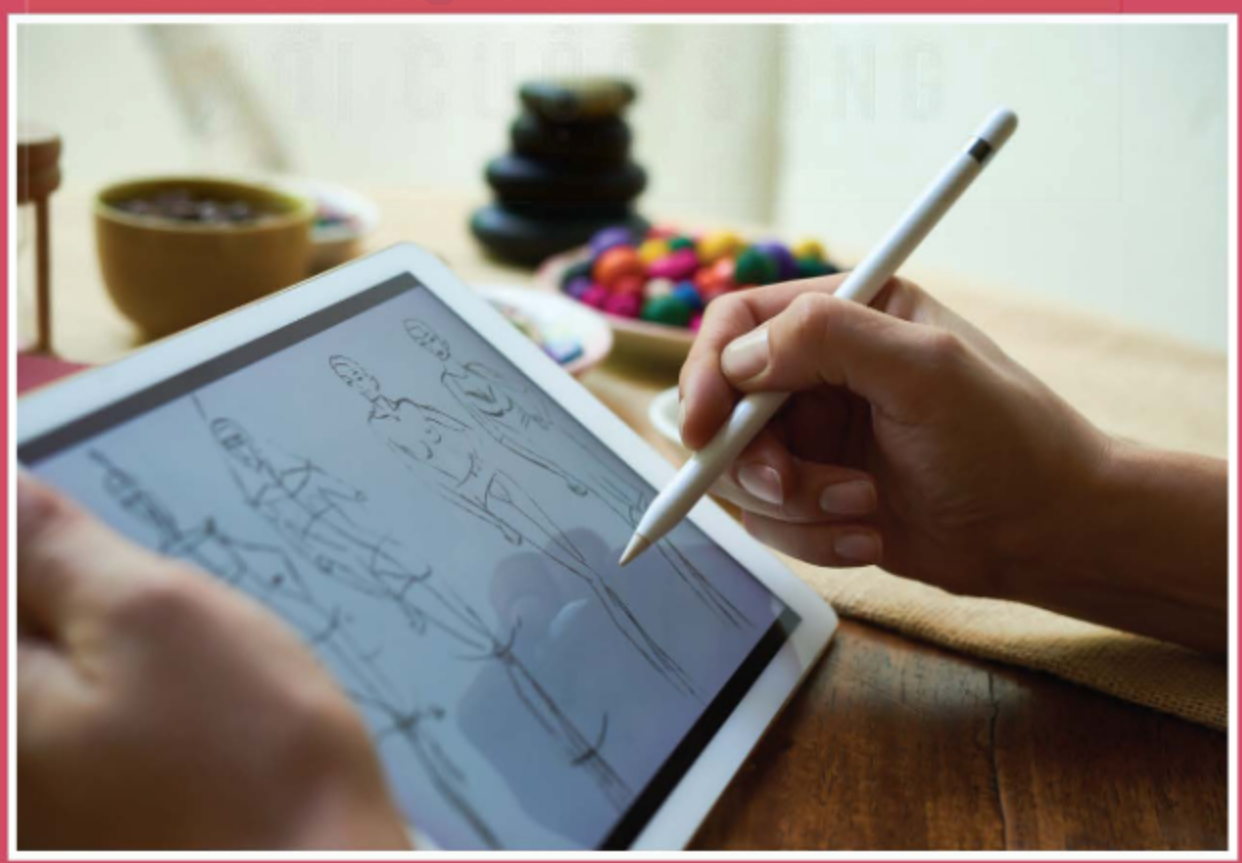
Một số phần mềm trong thiết kế thời trang

Trong vẽ thiết kế thời trang, ngoài việc sử dụng những dụng cụ hoạ phẩm chuyên dụng để vẽ tay, nhà thiết kế còn có thể phác thảo bản vẽ thiết kế trên máy tính để bàn, máy tính bảng, máy tính xách tay…

Để thực hiện bản vẽ thiết kế trên máy tính, cần trang bị máy tính và sử dụng những ứng dụng, phần mềm trong ngành Thiết kế thời trang để dễ dàng thay đổi kiểu dáng, màu sắc, hoa văn trang trí, giúp tăng hiệu suất về thời gian và hiệu ứng trong quá trình thiết kế. Các phần mềm vẽ thời trang cơ bản như: Corel, Photoshop,… Một số phần mềm thiết kế chuyên sâu: Illustrator, EdrawSoft, Printstyle, Marvelous Designer, Fashion Sketcher, D.dress, Fashion,…

Vẽ thiết kế thời trang trên máy tính(1)

Vẽ thiết kế thời trang trên Ipad(2)

(1), (2) Nguồn: Dragon Images

MỘT SỐ THUẬT NGỮ DÙNG TRONG SÁCH

Thuật ngữ	Giải thích	Trang
in chuyển nhiệt	Là phương pháp in mà hình ảnh sẽ được chuyển từ giấy lên sản phẩm thông qua quá trình ép chuyển bằng máy ép nhiệt	28
in kĩ thuật số	Là phương pháp in trực tiếp từ hình ảnh kĩ thuật số lên sản phẩm	28
in lưới	Là phương pháp in có cách in đơn giản từ khuôn in làm bằng tơ lụa lên sản phẩm	28
phụ kiện thời trang	Bao gồm những phụ kiện hỗ trợ làm đẹp cho trang phục như: túi xách, giày dép, trang sức,...	12

BẢNG TRA CỨU TÊN RIÊNG NƯỚC NGOÀI

Chữ cái	Tên phiên âm	Tên riêng nước ngoài	Trang
A	Ao-xta	Aosta	5
A	A-lếch-xăng-đơ Mác Quyn	Alexander McQueen	8
C	Sác-lơ Phê-đê-rích Uốt	Charles Frederrick Worth	5
I	I-xô-nhơ	Issogne	5
I	I-ta-li-a	Italia	5
J	Giăng Pôn Gôn-ti-ê	Jean Paul Gaultier	10

Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam xin trân trọng cảm ơn các tác giả có tác phẩm, tư liệu được sử dụng, trích dẫn trong cuốn sách này.

Chịu trách nhiệm xuất bản:
Chủ tịch Hội đồng thành viên – Tổng Giám đốc NGUYỄN TIẾN THANH

Chịu trách nhiệm nội dung:
Tổng biên tập PHẠM VĨNH THÁI

Biên tập lần đầu: ĐINH THANH LIÊM
Biên tập tái bản: PHẠM DUY ANH – NGUYỄN VĂN NGUYÊN
Biên tập mĩ thuật: NGUYỄN BÍCH LA
Thiết kế sách: PHẠM THỊ MINH THU
Trình bày bìa: NGUYỄN BÍCH LA
Minh hoạ: NGUYỄN THỊ NGỌC THUỶ
Sửa bản in: TẠ THỊ HƯỜNG – NGUYỄN DUY LONG
Chế bản: CTCP MĨ THUẬT VÀ TRUYỀN THÔNG

Bản quyền © (2022) thuộc Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

Xuất bản phẩm đã đăng kí quyền tác giả. Tất cả các phần của nội dung cuốn sách này đều không được sao chép, lưu trữ, chuyển thể dưới bất kì hình thức nào khi chưa có sự cho phép bằng văn bản của Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam.

MĨ THUẬT 10 – THIẾT KẾ THỜI TRANG
Mã số: G1HHXM003h25
In ..... bản, (QĐ .....) khổ 19 x 26,5 cm.
Đơn vị in:.....
Cơ sở in:.....
Số ĐKXB: 6-2025/CXBIPH/239-11/GD
Số QĐXB: .../..... ngày ... tháng ... năm .....
In xong và nộp lưu chiểu quý ..... năm .....
Mã số ISBN: 978-604-0-31096-5

HUÂN CHƯƠNG HỒ CHÍ MINH

BỘ SÁCH GIÁO KHOA LỚP 10 – KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

1. Ngữ văn 10, tập một
2. Ngữ văn 10, tập hai
3. Chuyên đề học tập Ngữ văn 10
4. Toán 10, tập một
5. Toán 10, tập hai
6. Chuyên đề học tập Toán 10
7. Lịch sử 10
8. Chuyên đề học tập Lịch sử 10
9. Địa lí 10
10. Chuyên đề học tập Địa lí 10
11. Giáo dục Kinh tế và Pháp luật 10
12. Chuyên đề học tập Giáo dục Kinh tế và Pháp luật 10
13. Vật lí 10
14. Chuyên đề học tập Vật lí 10
15. Hoá học 10
16. Chuyên đề học tập Hoá học 10
17. Sinh học 10
18. Chuyên đề học tập Sinh học 10
19. Công nghệ 10 – Thiết kế và Công nghệ
20. Chuyên đề học tập Công nghệ 10 – Thiết kế và Công nghệ
21. Công nghệ 10 – Công nghệ trồng trọt
22. Chuyên đề học tập Công nghệ 10 – Công nghệ trồng trọt
23. Tin học 10
24. Chuyên đề học tập Tin học 10 – Định hướng Tin học ứng dụng
25. Chuyên đề học tập Tin học 10 – Định hướng Khoa học máy tính
26. Mĩ thuật 10 – Thiết kế mĩ thuật đa phương tiện
27. Mĩ thuật 10 – Thiết kế đồ hoạ
28. Mĩ thuật 10 – Thiết kế thời trang
29. Mĩ thuật 10 – Thiết kế mĩ thuật sân khấu, điện ảnh
30. Mĩ thuật 10 – Lí luận và lịch sử mĩ thuật
31. Mĩ thuật 10 – Điêu khắc
32. Mĩ thuật 10 – Kiến trúc
33. Mĩ thuật 10 – Hội hoạ
34. Mĩ thuật 10 – Đồ hoạ (tranh in)
35. Mĩ thuật 10 – Thiết kế công nghiệp
36. Chuyên đề học tập Mĩ thuật 10
37. Âm nhạc 10
38. Chuyên đề học tập Âm nhạc 10
39. Hoạt động trải nghiệm, hướng nghiệp 10
40. Giáo dục thể chất 10 – Bóng chuyền
41. Giáo dục thể chất 10 – Bóng đá
42. Giáo dục thể chất 10 – Cầu lông
43. Giáo dục thể chất 10 – Bóng rổ
44. Giáo dục quốc phòng và an ninh 10
45. Tiếng Anh 10 – Global Success – Sách học sinh

Website: https://www.nxbgd.vn

KẾT NỐI TRI THỨC VỚI CUỘC SỐNG

ISBN 978-604-0-31096-5

9 786040 310965

Giá: 6.000 đ